Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ (32): Πρόσεχε τον εαυτό σου (Μέγας Βασίλειος)

Date : 13 Μαΐου, 2013

Πρόλογος

Πρόσεχε τόν ἑαυτό σου!». Μιά φράση, πού λέγεται συχνά-πυκνά ὡς ἔκφραση ἐνδιαφέροντος και ἀγάπης, μέ **περιεχόμενο ὅμως ἰδιαίτερα ἐγωκεντρικό καί ὑλιστικό**. «Πρόσεχε τόν ἑαυτό σου!». Πρόσεχε, δηλαδή, τήν ὑγεία σου, τή δίαιτά σου, τήν ἐμφάνισή σου, τή δουλειά σου...
Ἡ ἴδια ἀκριβῶς φράση, ἀλλά μέ **διαμετρικά ἀντίθετη ἔννοια**, συναντᾶται ἀρκετές φορές καί στήν Ἁγία Γραφή: «Πρόσεχε σεαυτῷ».
Τήν ἀκριβή ἑρμηνεία τῆς θείας αὐτῆς προσταγῆς μᾶς ἀναπτύσσει σέ μιά ὑπέροχη ποιμαντική του ὁμιλία ὁ ἅγιος Βασίλειος ὁ Μέγας. Σύμφωνα μέ τούς **μελετητές τοῦ ἔργου του**, ὁ λόγος Εἰς τὸ Πρόσεχε σεαυτῷ – ὡς «λόγο ἀξιοθαύμαστο καί γεμάτο ἀπό κάθε σοφία» **τόν ἀξιολογεῖ ὁ ὅσιος Πέτρος ὁ Δαμασκηνός**– εἶναι **ὁ σπουδαιότερος ἠθικός λόγος του καί ἀποτελεῖ ἐπιτομή τῆς ὀρθόδοξης ἀνθρωπολογίας**.
Ὁ ἅγιος ἱεράρχης μᾶς καλεῖ νά μαζέψουμε τόν νοῦ μας ἀπό τή μάταιη περιπλάνηση στήν κενότητα τῆς κοσμικῆς ζωῆς καί **νά τόν στρέψουμε προσεκτικά στον ἐσωτερικό μας ἄνθρωπο**, **γιά νά γνωρίσουμε τόν πραγματικό μας ἑαυτό**. Τί εἴμαστε; Ποιοί εἴμαστε; Ἀπό ποῦ ἤρθαμε καί ποῦ πηγαίνουμε; Ποιός εἶναι ὁ ἀληθινός σκοπός τῆς ζωῆς μας; Ποιά τά κύρια καί ποιά τά δευτερεύοντα στοιχεῖα τῆς ὑπάρξεώς μας; Τί ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή μας, μέ ποιά αἰσθήματα ζεῖ, σέ ποιά κατάσταση βρίσκεται; **Ἡ εἰλικρινής αὐτοεξέταση μᾶς ὁδηγεῖ στην αὐτογνωσία**. Κι αὐτή, ἀφοῦ συνταιριαστεῖ μέ τή **μετάνοια**, τόν **πνευματικό ζῆλο** καί τήν **ἄγρυπνη φροντίδα** μας γιά τήν **τήρηση τῶν εὐαγγελικῶν ἐντολῶν**, μᾶς ἀνεβάζει σταδιακά στή **θεογνωσία**. Ἔτσι, **ἡ προσοχή τοῦ ἑαυτοῦ μας γίνεται τελικά μιά ἐνατένιση τοῦ Θεοῦ**, μιά αἴσθηση τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ στή ζωή μας. «Πρόσεχε σεαυτῷ, ἵνα προσέχῃς Θεῷ», τονίζει ὁ θεοφόρος ἅγιος στό τέλος τοῦ λόγου του.
Ἡ ἀποκλειστική **προσκόλληση τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου στήν ἄμετρη ἱκανοποίηση τῶν ἀτομικῶν του βιοτικῶν ἀναγκῶν** τόν ἔχει **στερήσει ἀπό τήν κοινωνία με τόν ἀληθινό Θεό καί τόν συνάνθρωπό του** καί τόν ἔχει ὁδηγήσει σέ τραγικά **ὑπαρξιακά ἀδιέξοδα**.
Γι’ αὐτό εἶναι, νομίζουμε, ἐπίκαιρος ὁ ἀφυπνιστικός καί καθοδηγητικός λόγος τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ὅπως μάλιστα αὐτός βιώνεται στήν ὀρθόδοξη παράδοσή μας. Τόν προσφέρουμε σέ ἐλεύθερη νεοελληνική ἀπόδοση, μέ τήν εὐχή νά προκαλέσει στίς καλοπροαίρετες ψυχές θεϊκές ἀλλαγές, σάν ἐκεῖνες πού ἔνιωθε ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ

Θεολόγος, ὅταν μελετοῦσε τούς λόγους τοῦ ὁμόψυχου φίλου του. «Ὅταν ἐντρυφῶ στούς ἠθικούς λόγους τοῦ Βασιλείου», ἔλεγε, «ἐξαγνίζομαι στήν ψυχή καί τό σῶμα καί γίνομαι ναός πού δέχεται τόν Θεό, ὄργανο πού τίς χορδές του χτυπᾶ τό Ἅγιο Πνεῦμα. Ξαναρυθμίζω τότε τή ζωή μου σύμφωνα μέ τό Ἅγιο Πνεῦμα καί μέ μιά θεϊκή ἀλλαγή γίνομαι ἄλλος ἄνθρωπος». (*ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ)*

Διαβάστε ολόκληρο τον λόγο πατώντας εδώ

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ: «Θα θέλαμε θερμά να ευχαριστήσουμε τον Αρχιμ. Τιμόθεο, Καθηγούμενο της Ιεράς Μονής Παρακλήτου, για την ευλογία αναδημοσίευσης του φυλλαδίου».

(Πηγή: imparaklitou.gr)